

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII W KLASACH I-VIII SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 IM. JANA BRZECHWY W SWARZĘDZU

I. PODSTAWA PRAWNA

- [Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty \(tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915\) - art. 44b ust. 3, ust. 6 pkt 1, ust. 8 ust. 1.](#)
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2018 r., poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245),
- *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych* (Dz.U. z 2019 r., poz. 373)
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego z religii
- Program ogólnopolski nauczania religii nr AZ-1-01/18 z 19 IX 2018: Zaproszeni na ucztę z Jezusem (klasy I-IV) i nr AZ-2-01/18 z 19 IX 2018: Bóg kocha i zbawia człowieka (klasy V-VIII)
- Statut Szkoły Podstawowej nr 4 im Jana Brzechwy w Swarzędzu

II. WYMAGANIA EDUKACYJNE Z RELIGII

W KLASACH I

1. Spotykamy się we wspólnocie

- używa pozdrowień świeckich i chrześcijańskich
- wykonuje poprawnie znak krzyża
- wskazuje na różnice pomiędzy świątynią a innymi budynkami

2. Bóg mnie stworzył

- wymienia najważniejsze przymioty Boga
- wyjaśnia, że stworzenie jest przejawem miłości
- omawia teksty mówiące o działaniu Boga
- wyjaśnia, że Bóg zaprasza do przyjaźni, jest zawsze blisko nas
- wskazuje w codzienności ślady Bożych darów i podaje przykłady okazywania wdzięczności za nie
- wskazuje w otaczającej rzeczywistości ślady działania Boga
- wymienia przejawy dobra i zła w świecie
- odróżnia dobro od zła
- na podstawie tekstów biblijnych, np. o stworzeniu, uzasadnia, że Bóg jest źródłem dobra

- uzasadnia wartość każdego człowieka jako dziecka Bożego
- opowiada, że Bóg obdarował człowieka rozumem i wolną wolą
- wyjaśnia, co to znaczy: „kochać bliźniego jak siebie samego”

3. Bóg mnie kocha

- wymienia dary pochodzące od Boga: życie, chrzest i wiara
- wyjaśnia, czym jest bezwarunkowa miłość Boga do człowieka
- wyjaśnia, czym jest Pismo Święte
- wskazuje, w jaki sposób Bóg jest obecny w liturgii (w zgromadzonym ludzie, w osobie kapłana celebrującego, w słowie Bożym, pod eucharystycznymi postaciami Chleba i Wina)
- z pomocą katechety wyjaśnia, czym są przykazania Boże

4. Bóg troszczy się o mnie

- wyjaśnia własnymi słowami pojęcie Bożego miłosierdzia
- uzasadnia potrzebę zaufania miłosiernemu Ojcu
- charakteryzuje wspólnotę rodzinną
- wymienia przykłady budowania dobrych relacji we wspólnocie rodzinnej i domowej
- opisuje, czym jest wspólnota szkolna, wymienia i opisuje zasady dobrego zachowania w szkole
- uzasadnia konieczność respektowania zasad ustalonych we wspólnocie szkolnej
- charakteryzuje relacje między członkami wspólnoty szkolnej
- charakteryzuje cechy koleżeństwa i przyjaźni
- opisuje Kościół jako wspólnotę ludzi wierzących zgromadzonych przez Boga
- wyjaśnia, że sakrament chrztu włącza do wspólnoty Kościoła
- wyjaśnia, czym jest wspólnota parafialna
- wyjaśnia istotę uczynków miłosierdzia
- podaje przykłady uczynków miłosierdzia
- wyjaśnia, że Maryja jest matką Jezusa i wszystkich ludzi
- rozpoznaje i nazywa podstawowe gesty, znaki oraz symbole liturgiczne
- wyjaśnia, czym jest i na czym polega modlitw

5. Jesteśmy Bożą rodziną

- charakteryzuje wspólnotę rodzinną
- wymienia przykłady budowania dobrych relacji we wspólnocie rodzinnej
- wyjaśnia, na czym polega bezwarunkowa miłość Boga do człowieka
- uzasadnia wartość każdego człowieka jako dziecka Bożego
- wyjaśnia, że Bóg wyposażył człowieka w ciało, duszę, rozum, wolną wolę i emocje
- rozpoznaje i nazywa swoje emocje oraz emocje innych osób
- wskazuje na więzi osobowe w rodzinie
- wymienia i wyjaśnia cechy Bożej rodziny

6. Katechezy okolicznościowe

- wymienia najważniejsze wydarzenia w roku liturgicznym
- wyjaśnia znaczenie uroczystości i świąt
- charakteryzuje sposoby chrześcijańskiego świętowania
- opisuje najważniejsze zwyczaje i tradycje związane z rokiem liturgicznym
- opowiada o chrześcijańskim przeżywaniu wolnego czasu
- uzasadnia wartość modlitwy różańcowej
- wymienia przejawy troski i pamięci o zmarłych
- wyjaśnia sens adwentowego oczekiwania

- wyjaśnia znaczenie Wcielenia Syna Bożego
- uzasadnia potrzebę nieustannego poszukiwania Boga w codziennych wydarzeniach
- wyjaśnia chrześcijański sens krzyża i cierpienia
- wyjaśnia znaczenie zmartwychwstania
- wyjaśnia sens procesji eucharystycznych i uzasadnia potrzebę udziału w nich

Modlitwy, które uczeń powinien znać na poszczególnym etapie edukacyjnym:

Klasa I:

- Znak Krzyża
- Ojcze nasz
- Pozdrowienie anielskie
- Aniele Boże
- Akt żalu
- Akt nadziei

W KLASACH II

1. Jezus umiłowanym Synem Boga Ojca

- wyjaśnia prostymi słowami, czym jest grzech i obietnica zbawienia
- opowiada o prorokach, którzy zapowiadają spełnienie obietnicy Boga w Jezusie Chrystusie
- wyjaśnia pojęcia: anioł, szatan, zbawienie, grzech, prorok
- wyjaśnia, że Jezus jest Słowem Boga i obiecany Zbawicielem
- uzasadnia, że Jezus jest Bogiem i człowiekiem

2. Jezus moim Przyjacielem

- wymienia najważniejsze cechy przyjaźni między ludźmi i odnosi je do Jezusa
- ukazuje związek pomiędzy obchodami świąt Narodzenia Pańskiego i Zmartwychwstania Pańskiego a obecnością w nich Jezusa
- wyjaśnia, że Jezus zaprasza do przyjaźni, jest zawsze blisko nas, obdarza łaską
- wyjaśnia znaczenie przebaczenia w życiu oraz przebaczenia udzielanego ludziom przez Boga za pośrednictwem Jezusa
- na podstawie tekstów biblijnych opowiada o śmierci, zmartwychwstaniu Jezusa i zesłaniu Ducha Świętego
- wskazuje, w jaki sposób może wyrazić wdzięczność Jezusowi za dar Jego ofiary
- na podstawie tekstów biblijnych opowiada o publicznej działalności Jezusa
- podaje przykłady cudów Jezusa i wyjaśnia ich znaczenie
- wyjaśnia, że Jezus z miłości do człowieka oddał życie
- wyjaśnia, dlaczego Jezus jest najdoskonalszym wzorem modlitwy
- podaje najważniejsze cechy modlitwy Jezusa (zjednoczenie z Ojcem, ufna rozmowa, gotowość na wypełnienie woli Bożej)
- podaje warunki skuteczności modlitwy (zgodność z wolą Boga, dobro człowieka, zbawienie itd.)

3. Jezus moim Królem

- na podstawie wybranych tekstów biblijnych opowiada o publicznej działalności Jezusa
- wyjaśnia, że Jezus objawia nam Ojca

- wyjaśnia, dlaczego Jezus ogłasza nam słowa swojego Ojca
- wskazuje, w jaki sposób Bóg jest obecny w liturgii i w sakramentach
- uzasadnia zbawczy sens śmierci Jezusa
- wyjaśnia, na czym polega królewska godność Jezusa
- na podstawie tekstów biblijnych opowiada o powtórny przyjsciu Jezusa

4. Królestwo Jezusa – królestwem miłości

- wyjaśnia, że Chrystus zalozył swoje królestwo na ziemi, które trwa obecnie w Kościele
- wyjaśnia pojęcie: apostoł
- uzasadnia, że w Kościele jest realizowana misja Chrystusa
- wyjaśnia, na czym polega sens pracy misjonarza
- wskazuje, w jaki sposób dziecko może wspierać misjonarza
- opowiada o działaniu Ducha Świętego w Kościele
- wymienia przejawy działania Ducha Świętego w Kościele
- wymienia przykazania Boże
- wyjaśnia, że przykazania są drogowskazami w życiu
- na podstawie wybranych tekstów biblijnych podaje przykłady miłości Jezusa
- uzasadnia konieczność łaski Bożej do zbawienia
- wyjaśnia obowiązek miłości bliźniego
- wskazuje, jak należy troszczyć się o dobro wspólne, np. klasowe, rodzinne, parafialne

5. Jezus zaprasza mnie do pracy w swoim królestwie

- wyjaśnia pojęcie wolności
- uzasadnia konieczność dokonywania wyborów w życiu
- wyjaśnia, na czym polega prawdomówność i uczciwość, prezentuje właściwe postawy w stosunku do otaczającego środowiska, przyrody oraz własnego ciała
- uzasadnia, że życie wiarą domaga się dobrego postępowania
- wymienia przykłady zależności wiary i postępowania
- wyjaśnia, czym jest sumienie i jakie jest jego znaczenie
- uzasadnia potrzebę troski o własne sumienie
- wskazuje, jak należy troszczyć się o dobro wspólne, np. klasowe, rodzinne, parafialne
- podaje przykłady niesienia pomocy drugiemu człowiekowi, zwłaszcza cierpiącemu i potrzebującemu
- wymienia przykazania kościelne i wyjaśnia ich znaczenie

6. Jezus daje Ducha Świętego

- wskazuje, że Duch Święty jest darem Jezusa
- wymienia przejawy działania Ducha Świętego w Kościele
- opowiada o darach Ducha Świętego udzielanych wspólnocie Kościoła
- uzasadnia potrzebę modlitwy o dary Ducha

Modlitwy, które uczeń powinien znać na poszczególnym etapie edukacyjnym:

Klasa II:

- Znak Krzyża
- Ojcze nasz
- Pozdrowienie anielskie

- Aniele Boże
- Akt żalu
- Akt nadziei
- 5 warunków dobrej spowiedzi
- 7 grzechów głównych
- 7 sakramentów
- Chwała Ojcu
- Akt wiary
- Akt miłości

W KLASACH III

1. Jezus chce ze mną rozmawiać

- wymienia świętych, którzy stali się wzorami modlitwy
- wskazuje teksty wybranych modlitw świętych
- charakteryzuje modlitwę *Zdrowaś, Maryjo*
- omawia modlitwę *Magnificat*
- podaje z pamięci najważniejsze maryjne modlitwy (*Pozdrowienie Anielskie, Pod Twoją obronę, Anioł Pański, Różaniec*)
- wymienia przykładowe sytuacje, w których warto modlić się za wstawiennictwem Maryi
- wymienia najważniejsze formy modlitewne
- charakteryzuje modlitwę indywidualną i wspólnotową
- wyjaśnia wartość modlitwy za innych
- wyjaśnia potrzebę modlitwy uwielbienia
- wyjaśnia piękno modlitwy dziękczynienia
- uzasadnia sens modlitwy przebłagalnej
- układa wezwania modlitwy błagalnej
- wskazuje, że Msza św. jest najdoskonalszą formą modlitwy liturgicznej
- wylicza części stałe Mszy św.
- wymienia postawy, jakie przyjmuje się podczas Mszy św.
- podaje z pamięci treść Wyznania wiary
- podaje z pamięci tekst modlitwy *Ojcze nasz*
- omawia schemat i klasyfikuje wezwania Modlitwy Pańskiej odnoszące się do Boga i do człowieka
- wymienia przykładowe sytuacje, w których warto odmawiać Modlitwę Pańską
- podaje przykłady najważniejszych modlitw zawartych w Starym Testamencie (np. „Oto jestem” – Abrahama; „Mów, bo sługa Twój słucha” – Samuela; „Wysłuchaj mnie, o Panie” – Eliasza lub przykładowe sigła psalmów)
- identyfikuje autorów poznanych modlitw starotestamentalnych
- wyjaśnia rolę modlitwy w trudnych momentach życia
- uzasadnia wartość udziału w nabożeństwach różańcowych, drogi krzyżowej, majowych i czerwcowych
- ukazuje związek nabożeństw ze zcją do Jezusa ukrzyżowanego, Najświętszego Serca Jezusa i Maryi

2. Jezus mnie uzdrawia

- wymienia sakramenty święte

- przedstawia sakramenty jako znaki spotkania z Chrystusem
- wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty i pojednania
- wskazuje, co dokonuje się w sakramencie pokuty i pojednania
- wymienia warunki sakramentu pokuty i pojednania
- wskazuje, jak należy przygotować się do sakramentu pokuty i pojednania
- wymienia sposoby walki z grzechem
- odróżnia grzech ciężki i grzech lekki
- uzasadnia potrzebę systematycznego przystępowania do sakramentu pokuty i pojednania, i przyjmowania Komunii św.
- wyjaśnia sens praktykowania pierwszych piątków miesiąca

3. Jezus mnie prowadzi

- wymienia z pamięci przykazania Boże
- wskazuje na istotę poszczególnych przykazań Bożych
- wyjaśnia, że przykazania są drogowskazami w życiu
- uzasadnia, że przykazania strzegą wolności i godności człowieka
- wylicza postawy sprzeciwiające się Bożym przykazaniom
- podaje przykłady zachowywania przykazań Bożych w codzienności
- wyjaśnia, na czym polega wiara w Boga, zaufanie i szacunek do Niego
- opowiada o jedności w działaniu Ojca, Syna i Ducha Świętego
- wyjaśnia, że wiara człowieka przejawia się m.in. w jego udziale w czynnościach liturgicznych
- wyjaśnia, że niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Chrystusa
- wymienia sposoby świętowania niedzieli
- wymienia i charakteryzuje okresy roku liturgicznego
- wskazuje, w czym może naśladować postaci biblijne i świętych
- omawia wybrane przypowieści Jezusa
- uzasadnia religijny wymiar świętowania Bożego Narodzenia i Wielkanocy
- wymienia najważniejsze zwyczaje związane z uroczystościami i świętami kościelnymi
- wylicza i omawia elementy świętowania Wielkanocy

4. Jezus zaprasza mnie na ucztę

- opowiada o ustanowieniu Eucharystii
- wyjaśnia, że Eucharystia jest ofiarą Chrystusa i Kościoła
- wyjaśnia, że Eucharystia jednoczy człowieka z Bogiem i bliźnimi
- wyjaśnia, że w Eucharystii spotykamy się z Chrystusem i karmimy się Jego Ciałem
- uzasadnia potrzebę regularnego udziału w Eucharystii
- wyjaśnia, co się dzieje podczas poszczególnych części Mszy św.
- wyjaśnia znaczenie gestów, obrzędów, postaw, pozdrowień i wezwań
- uzasadnia potrzebę należytego przygotowania się do uczestnictwa we Mszy św.
- opowiada, jak należy przygotować się do udziału w Eucharystii
- wyjaśnia pojęcia: post eucharystyczny, Komunia św., Najświętszy Sakrament
- wyjaśnia, że przyjmując Komunię św., przyjmujemy samego Chrystusa i jednoczymy się z Nim
- uzasadnia potrzebę częstego przyjmowania Komunii św.
- opisuje, jak należy zachować się bezpośrednio przed i po przyjęciu Komunii św.
- wyjaśnia, czym jest błogosławieństwo

- wyjaśnia znaczenie gestów, postaw, pozdrowień i wezwań występujących w obrzędach zakończenia Mszy św.
- wskazuje znaczenie Bożego błogosławieństwa w życiu człowieka

Modlitwy, które uczeń powinien znać na poszczególnym etapie edukacyjnym:

Klasa III:

- Znak Krzyża
- Ojcze nasz
- Pozdrowienie anielskie
- Aniele Boże
- Akt żalu
- Akt nadziei
- 5 warunków dobrej spowiedzi
- 7 grzechów głównych
- 7 sakramentów
- Chwała Ojcu
- Akt wiary
- Akt miłości
- Wieczny odpoczynek
- Przykazanie miłości
- 10 Przykazań Bożych
- Przykazania Kościelne
- Formuła spowiedzi I i II
- Pod Twoją obronę
- Główne prawdy wiary
- Skład apostołski

W KLASACH IV

1. Poznaję Jezusa

- wyjaśnia znaczenie katechezy w pogłębianiu więzi z Jezusem
- wskazuje, kiedy podczas Mszy św. czytane jest słowo Boże
- uzasadnia, że słuchanie słowa Bożego domaga się wprowadzania go w życie
- wyjaśnia, że liturgia jest miejscem spotkania z Jezusem
- uzasadnia potrzebę skupienia, wyciszenia, zrozumienia oraz uważnego słuchania słowa Bożego
- wyjaśnia, że Jezusa poznaje się poprzez udział w wydarzeniach roku liturgicznego

2. Przyjaźnię się z Jezusem

- wymienia najważniejsze cechy przyjaźni
- uzasadnia, że podstawą przyjaźni z Jezusem jest wiara w Niego i zaufanie Mu

- wyjaśnia, że przyjaźń z Jezusem umacnia się poprzez rozmowę i systematyczne spotkania z Nim (modlitwa, słuchanie słowa Bożego, udział w Eucharystii i innych sakramentach)
- uzasadnia, że udział w Eucharystii jest uprzywilejowanym spotkaniem z Chrystusem
- wyjaśnia, że przyjaźń z Jezusem przekłada się na budowanie pozytywnych więzi z bliźnimi
- uzasadnia, że przyjaźń z Jezusem umacnia się poprzez budowanie wspólnoty

3. Dziękuję Jezusowi

- wskazuje motywy wdzięczności
- uzasadnia wartość wdzięczności
- wymienia różne dary otrzymane od Boga
- wyjaśnia, na czym polega modlitwa dziękczynna
- wymienia przejawy wdzięczności Bogu i ludziom
- wskazuje na okoliczności, w jakich powinna być odmawiana modlitwa dziękczynna
- wymienia sposoby wyrażania wdzięczności za dary Boże udzielane w sakramentach świętych i wydarzeniach roku liturgicznego
- formułuje własnymi słowami prostą modlitwę wyrażającą wdzięczność Bogu za Jego miłość do ludzi

4. Przepraszam Jezusa

- wymienia grzechy przeciw Bogu i bliźnim
- odróżnia grzech popełniony myślą od grzechu popełnionego słowem, czynkiem oraz zaniedbaniem
- uzasadnia negatywne konsekwencje grzechów wobec Boga, siebie i bliźnich
- wyjaśnia znaczenie przebaczenia udzielanego ludziom przez Boga za pośrednictwem Jezusa

5. Proszę Jezusa

- wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie proszą Boga
- omawia warunki spełnienia modlitwy
- prawidłowo formułuje prośby do Boga

6. Uwielbiam Jezusa

- wyjaśnia, że Msza św. jest ofiarą Chrystusa i naszą, więc własne trudy i cierpienia można złożyć Bogu w ofierze
- opowiada, że Eucharystia jest uwielbieniem Boga
- formułuje własnymi słowami prostą modlitwę uwielbienia

Modlitwy, które uczeń powinien znać na poszczególnym etapie edukacyjnym:

Klasa IV:

- Znak Krzyża
- Ojcze nasz
- Pozdrowienie anielskie
- Aniele Boże
- Akt żalu
- Akt nadziei
- 5 warunków dobrej spowiedzi
- 7 grzechów głównych
- 7 sakramentów
- Chwała Ojcu

- Akt wiary
- Akt miłości
- Wieczny odpoczynek
- Przykazanie miłości
- 10 Przykazań Bożych
- Przykazania Kościelne
- Pod Twoją obronę
- Główne prawdy wiary
- Skład apostołski
- Uczynki miłosierdzia względem ciała i duszy
- Tajemnice różańca świętego
- Stacje drogi krzyżowej

W KLASACH V

1. Pragnienia człowieka

- omawia różnicę między prawdziwym szczęściem a przyjemnością
- wymienia źródła autentycznego i trwałego szczęścia
- wskazuje na związek wiary z nadzieją i miłością
- charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka
- przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej
- wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie, szkole, parafii, grupie rówieśniczej i na portalach społecznościowych
- podaje przykłady świadków wiary, nadziei i miłości w konkretnych sytuacjach życiowych.

2. Biblia źródłem odkrywania tajemnicy Boga

- wyjaśnia pojęcie wiary w Boga, wskazuje relacje między wiarą i wiedzą
- wyjaśnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne
- wyjaśnia, że wiara w Boga jest łaską – darem otrzymanym od Boga
- uzasadnia, że wiara jest zadaniem
- przytacza biografie osób, którym wiedza pomogła w dotarciu do wiary
- wyjaśnia, że Bóg objawia się w słowie (w Piśmie Świętym)
- wyjaśnia, czym jest Pismo Święte
- przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych
- rozróżnia księgi Starego i Nowego Testamentu
- wymienia księgi Nowego Testamentu
- wymienia wybrane gatunki literackie w Biblii
- wymienia cechy gatunków literackich w Biblii: przypowieść, list, hymn
- wymienia niewłaściwe sposoby interpretacji tekstów biblijnych, podaje argumenty przeciw literalnemu odczytywaniu Biblii
- przedstawia argumenty na pozorność konfliktu przekazu Pisma Świętego i nauki
- wyjaśnia pojęcia: objawienie, natchnienie biblijne, kanon Pisma Świętego
- charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją
- wyjaśnia różnice między Objawieniem Bożym a objawieniami prywatnymi
- uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać Objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła

- omawia zasady i uzasadnia wartość indywidualnej lektury Pisma Świętego

3. Bóg objawiający siebie w dziele stworzenia

- wyjaśnia, że Bóg objawia się w stworzeniu i człowiek może poznać Boga przez dzieła stworzenia
- wyjaśnia prawdy objawione zawarte w opisie stworzenia świata i człowieka
- omawia, czym jest modlitwa i uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina
- formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia Boga Stwórcy, w oparciu o teksty biblijne i własnymi słowami
- przedstawia i interpretuje biblijne obrazy: grzech pierwszych ludzi, dzieje Abla i Kaina oraz Noego, budowa wieży Babel
- wyjaśnia pojęcia: anioł, błogosławieństwo, grzech pierworodny, ewangelia i protoewangelia, wolna wola
- wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre
- wskazuje przyczyny zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga
- przedstawia skutki dobra i zła (grzechu)
- wskazuje przyczyny nieszczęść (śmierć, choroby, powodzie itp.) i zła (zbrodnie, wojny, przemoc, grabieże itp.)
- opisuje sposoby działalności złego ducha i wskazuje na zagrożenie potępieniem
- wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych
- dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Starego Testamentu

4. Bóg wierny danym obietnicom prowadzi swój lud

- przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie (patriarchowie, wyjście z Egiptu, wędrówka do Ziemi Obiecanej, Przymierze na Synaju) jako przejawy Bożej wierności obietnicom danym Abrahamowi i wyraz miłości do człowieka
- wyjaśnia pojęcia: opatrność Boża, przymierze, patriarcha, prorok, Pascha, Dekalog, przykazanie miłości, miłosierdzie
- podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro
- przedstawia biblijne przykłady osób powoływanych przez Boga, tj. Abrahama, Izaaka, Jakuba i Mojżesza oraz ich zadania
- wymienia najważniejsze przymioty Boga
- podaje przykłady biblijnych osób żyjących modlitwą: Noego, Abrahama, Mojżesza
- wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przewycięzania
- formułuje modlitwy przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne i własnymi słowami
- uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina
- dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Starego Testamentu
- na podstawie dotychczasowej wiedzy przytacza wątki, tematy i postaci starotestamentalne obecne w literaturze pięknej

5. Jezus nowym Mojżeszem i obiecanym Mesjaszem

- wymienia sposoby Bożego Objawienia (w stworzeniu, w słowie Bożym i w Jezusie Chrystusie)
- przedstawia podstawowe fakty z życia Jezusa Chrystusa
- opisuje miłość Boga do człowieka objawioną w męce, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa

- omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi
- wyjaśnia znaczenie Paschy Jezusa Chrystusa
- wymienia najważniejsze przymioty Boga: Bóg Ojciec miłosierny
- wyjaśnia pojęcie Ewangelia (Dobra Nowina o nadejściu królestwa Bożego i zbawieniu)
- wyjaśnia pojęcie przypowieść oraz wskazuje na strukturę przypowieści
- wyjaśnia, na czym polega Dobra Nowina o królestwie Bożym
- wymienia i omawia wybrane przypowieści z Ewangelii według św. Mateusza o królestwie Bożym
- omawia przypowieść o robotnikach w winnicy oraz o miłosiernym Samarytaninie
- wyjaśnia zbawczy sens męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa
- wyjaśnia pojęcia: Wcielenie i Odkupienie
- wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia i Odkupienia dla życia chrześcijanina i każdego człowieka
- w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym
- dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Nowego Testamentu

6. Kościół Jezusa Chrystusa

- na podstawie tekstów biblijnych omawia etapy powstawania Kościoła
- charakteryzuje najważniejsze obrazy biblijne Kościoła
- wyjaśnia, czym jest Kościół i jaka jest jego rola w historii zbawienia
- wymienia i wyjaśnia przymioty Kościoła katolickiego
- wyjaśnia pojęcia: misje, misjonarz
- opisuje hierarchiczny ustrój Kościoła
- wyjaśnia pojęcia: papież, prymat papieża, Stolica Apostolska, Namiestnik Chrystusa, kuria rzymska, dogmat, sobór, synod biskupów, nuncjusz, konferencja episkopatu, metropolia, biskup, diecezja, prezbiter, parafia, proboszcz, misjonarz, życie konsekrowane
- podaje argumenty za tym, że w Kościele katolickim w pełni obecny jest Kościół Chrystusowy (np. sukcesja)
- wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych czasów apostołskich: św. Piotr i Paweł
- wymienia pięć przykazań kościelnych i omawia ich znaczenie
- podaje możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty diecezjalnej i parafialnej
- uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych
- dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Nowego Testamentu
- podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych

7. Historia zbawienia w Kościele pierwotnym oraz w starożytności i w średniowieczu

- na podstawie poznawanych dziejów Kościoła wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka oraz uzasadnia, że historia Kościoła jest świadectwem prowadzenia ludzi do zbawienia
- omawia prześladowania chrześcijan w starożytności na podstawie świętego męczennika
- opowiada o życiu i misji św. św. Cyryla i Metodego
- wyjaśnia bardzo ogólnie, co to jest prawosławie i czym różni się od Kościoła katolickiego

- przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy: benedyktyni, franciszkanie i dominikanie oraz znaczenie tych zakonów dzisiaj
- opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce
- przedstawia misję św. Wojciecha i znaczenie chrztu dla historii Polski
- prezentuje tzw. spór o św. Stanisława
- przedstawia chrześcijaństwo czasów jagiellońskich (św. Jadwiga)
- opierając się na omawianych postaciach świętych i działalności Kościoła, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości

8. Bóg obecny w życiu swego ludu – rok liturgiczny

- charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina
- ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina
- zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi
- wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie, miesiące i święta maryjne, święto św. Stanisława Kostki
- omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych
- uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, Narodzenia Pańskiego, Zesłania Ducha Świętego oraz okresów: Adwentu, Bożego Narodzenia i Wielkiego Postu, charakteryzuje istotę kultu Serca Pana Jezusa, Maryi oraz świętych
- omawia praktyki ascetyczne w Kościele

Modlitwy, które uczeń powinien znać na poszczególnym etapie edukacyjnym:

Klasa V:

- Znak Krzyża
- Ojcze nasz
- Pozdrowienie anielskie
- Aniele Boże
- Akt żalu
- Akt nadziei
- 5 warunków dobrej spowiedzi
- 7 grzechów głównych
- 7 sakramentów
- Chwała Ojcu
- Akt wiary
- Akt miłości
- Wieczny odpoczynek
- Przykazanie miłości
- 10 Przykazań Bożych
- Przykazania Kościelne
- Formuła spowiedzi I i II
- Pod Twoją obronę
- Główne prawdy wiary

- Skład apostołski
- Uczynki miłosierdzia względem ciała i duszy
- Tajemnice różańca świętego
- Stacje drogi krzyżowej
- Koronka do Bożego miłosierdzia

W KLASACH VI

1. Człowiek poznaje świat i siebie

- wyjaśnia relacje między wiarą i wiedzą
- podaje argumenty za niesprzecznością wiary i wiedzy nauk przyrodniczych
- podaje przykłady sztuki religijnej
- wyjaśnia pojęcie godności człowieka i wskazuje jej źródła
- wskazuje na godność człowieka jako fundamentalną wartość ludzką i analizuje znaczenie szacunku do siebie i innych
- uzasadnia godność chrześcijanina wynikającą z chrztu świętego (udział w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej)
- opisuje, na czym polega odpowiedzialność za dar chrztu świętego
- przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej

2. Dzieje narodu wybranego – nasze dzieje – aktualność słowa Bożego

- przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie (sędziowie i królowie, patriarchowie, wyjście z Egiptu, wędrówka do Ziemi Obiecanej, Przymierze na Synaju) jako przejawy Bożej wierności obietnicom danym Abrahamowi i wyraz miłości do człowieka
- wyjaśnia pojęcie psalm oraz charakteryzuje osobę proroka
- podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść
- wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu
- ocenia krytycznie fałszywe współczesne proroctwa
- wskazuje na znaczenie słowa Bożego w dziejach narodu wybranego (odnowienie Przymierza za Jozasza)
- omawia dzieje braci Machabeuszy jako przykład męczeństwa za wiarę
- opisuje ogólnie sytuację w Izraelu przed narodzeniem Jezusa Chrystusa
- dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Starego Testamentu
- na podstawie dotychczasowej wiedzy przytacza wątki, tematy i postaci biblijne ze Starego Testamentu obecne w literaturze pięknej

3. Wypełnienie proroctw – Wcielenie

- prezentuje biblijne, patrystyczne i pozachrześcijańskie świadectwa dotyczące historyczności Jezusa
- uzasadnia różnicę między Chrystusem a innymi osobami mającymi wpływ na dzieje ludzkości
- omawia teorie negujące historyczność Jezusa i przedstawia kontrargumenty

- przedstawia i interpretuje w świetle Objawienia biblijne opowiadania o Zwiastowaniu, narodzeniu Jezusa, chrzcie w Jordanie i cudzie w Kanie Galilejskiej
- wyjaśnia dogmaty maryjne: Boże Macierzyństwo, Wieczyste Dziewictwo, Niepokalane Poczęcie, Wniebowzięcie
- opowiada o wybranych cudach: uzdrowieniach, uciszeniu burzy i rozmnożeniu chleba jako znakach mesjańskich nadejścia królestwa Bożego i wyrazie miłości Jezusa do człowieka
- interpretuje prolog Ewangelii według św. Jana
- dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi wydarzeniami i postaciami Nowego Testamentu
- na podstawie dotychczasowej wiedzy przytacza wątki, tematy i postaci biblijne z Nowego Testamentu obecne w literaturze pięknej

4. Nasze życie z Jezusem Chrystusem – sakrament

- wyjaśnia, co to są sakramenty, oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina
- wskazuje na inne obrzędy liturgiczne niż sakramenty: sakramentalia, nabożeństwa, w tym za zmarłych, pogrzeb
- przedstawia konsekwencje wynikające z sakramentów
- omawia liturgię poszczególnych sakramentów
- charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem (dar i odpowiedź)
- wyjaśnia cel sprawowania liturgii
- wymienia zadania w zgromadzeniu liturgicznym
- rozpoznaje znaki, symbole i gesty liturgiczne oraz właściwie je interpretuje
- przytacza i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczanie Kościoła na temat poszczególnych sakramentów, omawia liturgię poszczególnych sakramentów
- wyjaśnia, czym jest sakrament chrztu świętego
- omawia znaczenie i skutki chrztu świętego
- uzasadnia godność chrześcijanina wynikającą z chrztu świętego (udział w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej)
- wyjaśnia, czym jest sakrament bierzmowania
- opisuje i wyjaśnia obrzędy bierzmowania
- przedstawia istotę i skutki bierzmowania
- omawia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina
- wymienia dary Ducha Świętego
- wyjaśnia rozumienie Eucharystii jako ofiary Chrystusa i Kościoła oraz uczy miłości
- uzasadnia, dlaczego Eucharystia jest centrum liturgii i życia chrześcijańskiego
- wymienia elementy Mszy św. i wyjaśnia ich znaczenie
- omawia rolę Eucharystii w życiu moralnym chrześcijanina
- przedstawia rodzaje i formy modlitwy, a także postawy modlitewne: adoracja
- wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty
- omawia przebieg sakramentu pokuty
- opisuje warunki dobrze przeżytego sakramentu pokuty i pojednania
- wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością, powołując się na przypowieści (o miłosiernym ojcu)
- omawia skutki sakramentu w życiu indywidualnym i wspólnotowym
- omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina
- uzasadnia potrzebę regularnego przystępowania do sakramentu pokuty
- wyjaśnia, czym jest sakrament namaszczenia chorych

- omawia znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia
- opisuje, czym jest sakrament święceń i sakrament małżeństwa
- przedstawia motywy przyjęcia sakramentu święceń oraz sakramentu małżeństwa
- przedstawia sakrament święceń i małżeństwa jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby
- przedstawia znaczenie pogrzebu kościelnego
- wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka
- omawia Kościół jako Mistyczne Ciało Chrystusa i konsekwencje tej rzeczywistości Kościoła dla wierzących
- podaje możliwości włączenia się w życie Kościoła, zwłaszcza wspólnoty parafialnej i diecezjalnej

5. Wiem, w Kogo wierzę

- wyjaśnia poszczególne artykuły *Składu Apostolskiego* i *Credo* (mszalnego)
- na podstawie poznawanych dziejów Kościoła wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka oraz uzasadnia, że historia Kościoła jest świadectwem prowadzenia ludzi do zbawienia
- przedstawia rolę Kościoła w nauce i sztuce renesansu europejskiego
- omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. na przykładzie św. Franciszka Ksawerego i św. Wincentego á Paulo
- omawia ogólnie przyczyny zwołania i postanowienia Soboru Trydenckiego (osoba Marcina Lutera, reformacja i odpowiedź Kościoła, działalność św. Karola Boromeusza)
- wymienia główne Kościoły protestanckie i wskazuje na najistotniejsze różnice między protestantyzmem a Kościołem katolickim
- potrafi nazwać Kościoły protestanckie w swojej okolicy
- wyjaśnia pojęcie ekumenizm (w kontekście rozumienia katolickiego wyznania wiary)
- przedstawia znaczenie Kościoła dla rozwoju szkolnictwa w XVI–XVIII w. (kolegia jezuickie i bracia szkolni)
- opowiada ogólnie o życiu i działalności św. Franciszka Ksawerego oraz św. Ignacego Loyoli i znaczeniu zakonu jezuitów
- wyjaśnia pojęcia: Państwo Kościelne, Watykan
- uzasadnia, że Polska była krajem tolerancji religijnej
- przedstawia znaczenie unii brzeskiej
- charakteryzuje działania na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej
- prezentuje wybrane sylwetki świętych polskich: św. Andrzej Bobola
- wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków w XVI–XVIII w.
- w oparciu o omawiane postaci świętych i działalności Kościoła podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości

6. To dzieje się dzisiaj – rok liturgiczny

- charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina
- ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina
- zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi
- wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie, miesiące i święta maryjne

- omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych
- wyjaśnia pojęcie anioł
- uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, Narodzenia Pańskiego, Zesłania Ducha Świętego oraz okresów Adwentu i Wielkiego Postu

Modlitwy, które uczeń powinien znać na poszczególnym etapie edukacyjnym:

Klasa VI:

- Znak Krzyża
- Ojcze nasz
- Pozdrowienie anielskie
- Aniele Boże
- Akt żalu
- Akt nadziei
- 5 warunków dobrej spowiedzi
- 7 grzechów głównych
- 7 sakramentów
- Chwała Ojcu
- Akt wiary
- Akt miłości
- Wieczny odpoczynek
- Przykazanie miłości
- 10 Przykazań Bożych
- Przykazania Kościelne
- Formuła spowiedzi I i II
- Pod Twoją obronę
- Główne prawdy wiary
- Skład apostołski
- Uczynki miłosierdzia względem ciała i duszy
- Tajemnice różańca świętego
- Stacje drogi krzyżowej
- Koronka do Bożego miłosierdzia
- Ducha Świętego
- Owoce Ducha Świętego

W KLASACH VII

1. Jedyny Bóg – nasz Ojciec

- przedstawia różne potrzeby ludzkie, w tym potrzebę sensu życia
- stawia pytania o swoje istnienie
- wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu

- wymienia źródła autentycznego i trwałego szczęścia
- wyjaśnia, czym są Boże przykazania i jaki jest ich sens
- uzasadnia, że przykazania służą ochronie wartości
- uzasadnia wartość wiary w Boga i omawia jej przymioty
- wymienia najważniejsze przymioty Boga i wyjaśnia, kim jest Trójca Święta
- omawia rolę pokory i złe skutki pychy w odniesieniu do relacji Bóg – człowiek
- wyjaśnia pojęcia: ateizm, deizm, niewiara i agnostycyzm
- omawia źródła wiedzy na temat istnienia Boga
- przytacza argumenty wierzących w dyskusji ze współczesnym ateizmem
- przytacza biografie osób nawróconych
- opisuje zadania wynikające z trzech pierwszych przykazań Bożych oraz negatywne skutki wykroczeń przeciw nim
- uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka
- wskazuje na konieczność modlitwy w pogłębianiu więzi z Bogiem i uzasadnia jej znaczenie
- wyjaśnia, że zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo oraz magia są wynikiem fałszywego obrazu Boga
- wyjaśnia, na czym polega szacunek dla imienia Bożego
- podaje przykłady wykroczeń przeciwko II przykazaniu Bożemu (błuznierstwo, nieuczciwość, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo) i opisuje zadania wynikające z tego przykazania
- omawia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli i spędzanie wolnego czasu
- podaje i ocenia przykładowe postawy moralne związane z przeżywaniem niedzieli

2. Jedyny Bóg – Jezus Chrystus – nasz Wybawiciel

- przedstawia podstawowe fakty z życia, działalności i nauczania Jezusa Chrystusa w porządku chronologicznym
- wyjaśnia zbawczy sens Wcielenia: od narodzenia Jezusa, poprzez Jego działalność i nauczanie oraz mękę, śmierć i zmartwychwstanie
- charakteryzuje specyfikę i przesłanie poszczególnych Ewangelii
- wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia i Odkupienia dla życia chrześcijanina i każdego człowieka
- na podstawie Dziejów Apostolskich opowiada o życiu i działalności świętych Piotra i Pawła
- omawia rady ewangeliczne jako wskazania dla każdego chrześcijanina
- wyjaśnia pojęcie życie konsekrowane
- zestawia wydarzenia i teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła
- dokonuje aktualizacji faktów związanych z wybranymi wydarzeniami i postaciami Nowego Testamentu
- na podstawie dotychczasowej wiedzy przytacza wątki, tematy i postaci biblijne z Nowego Testamentu obecne w literaturze pięknej

3. Jedyny Bóg – Duch Święty – nasz Uświęciciel

- w kontekście prawdy Bożej o Trójcy Świętej opisuje naturę, sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele oraz w życiu chrześcijanina w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła
- wymienia i omawia dary Ducha Świętego i wyjaśnia ich znaczenie w Kościele
- wyjaśnia pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu
- wyjaśnia, czym jest Kościół
- wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka

4. Boże przykazania wspólnoty ludzkiej

- opisuje podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie, prawo naturalne, prawo Boże, wartości
- podaje hierarchię wartości wynikających z wiary
- podaje zasady i uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów
- uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże
- omawia sposoby kształtowania sumienia, zwłaszcza w kontekście sakramentu pokuty i pojednania
- wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych
- przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej
- wyjaśnia, czym jest „grzech społeczny”
- wyjaśnia i podaje przykłady, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym i społecznym
- wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie, szkole, parafii, grupie rówieśniczej i na portalach społecznościowych
- wyjaśnia, na czym polega miłość do Ojczyzny
- uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych
- podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych
- opisuje zadania wynikające z przykazań Bożych (od IV do X) oraz negatywne skutki wykroczeń przeciw nim
- wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych
- uzasadnia niepowtarzalną wartość życia ludzkiego i jego świętość
- wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia
- podaje argumenty za prawdą, że tylko Bóg może decydować o życiu i śmierci człowieka
- uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci
- wskazuje sposoby pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej oraz osobom chorym i cierpiącym
- charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania
- uzasadnia wartość czystości w różnych okresach życia i rozwija pozytywny stosunek do daru płciowości
- wskazuje sposoby troski o czystość w wieku dojrzewania
- wyjaśnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia
- wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia
- uzasadnia ochronę własności
- uzasadnia wartość prawdomówności
- dostrzega i opisuje związek między kłamstwem i oszustwem a poniżaniem człowieka (jako podmiotu i przedmiotu kłamstwa)
- rozpoznaje i wskazuje mechanizmy manipulacji w relacjach osobowych i w mediach
- wskazuje na znaczenie dóbr materialnych w życiu chrześcijanina
- omawia indywidualne i społeczne aspekty kradzieży oraz niesprawiedliwości w rozdziale dóbr
- prezentuje nauczanie Kościoła dotyczące ekologii
- uzasadnia znaczenie wierności małżeńskiej i trwałości małżeństwa
- wyjaśnia, czym są zachowania ryzykowne
- wskazuje na najważniejsze zagrożenia wynikające z uzależnień dzisiejszej młodzieży: alkoholizm, fonoholizm, siecioholizm, narkomania, pornografia, hazard, gry komputerowe

- planuje pozytywne aktywności życiowe, np. sport, harcerstwo, działalność społeczna, wolontariat

5. Związek między ludem Starego a Nowego Przymierza

- uzasadnia, że Izrael jest nadal narodem wybranym
- wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiara w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego)
- argumentuje, na podstawie KKK, że „kto spotyka Jezusa – spotyka judaizm”
- uzasadnia, że antysemityzm jest grzechem
- podaje, kiedy w Kościele obchodzimy Dzień Judaizmu

6. Główne religie świata

- omawia ogólnie zjawisko religii
- wyjaśnia na przykładach różnicę między wyznaniem chrześcijańskim a religiami niechrześcijańskimi
- wymienia główne religie monoteistyczne i politeistyczne w świecie (chrześcijaństwo, judaizm, islam, buddyzm, hinduizm)
- wyjaśnia, co znaczy powszechność zbawienia
- wymienia kręgi przynależności do Kościoła Chrystusowego i przyporządkowania do ludu Bożego
- opisuje podstawowe założenia doktrynalne judaizmu, islamu, buddyzmu i hinduizmu
- charakteryzuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii
- uzasadnia właściwą postawę chrześcijanina wobec sekt

7. Duch Święty w dziejach Kościoła

- na podstawie poznawanych dziejów Kościoła wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka oraz uzasadnia, że historia Kościoła jest świadectwem prowadzenia ludzi do zbawienia
- wyjaśnia pojęcia: Państwo Kościelne, Watykan
- wyjaśnia dogmat o nieomyślności papieża i na czym polega posłuszeństwo papieżowi
- przedstawia życie św. Jana Bosko i aktualność jego dzieła
- omawia w kontekście rewolucji przemysłowej, czym zajmuje się katolicka nauka społeczna
- omawia, na czym polega świętość św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, Brata Alberta, Faustyny Kowalskiej oraz Jana Beyzyma, a także jaka była i jest ich rola w historii narodu i Kościoła
- wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków w XIX i na początku XX w
- przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej
- wyjaśnia i podaje przykłady, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym i społecznym
- wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie, szkole, parafii, grupie rówieśniczej i na portalach społecznościowych
- wyjaśnia, na czym polega miłość do Ojczyzny
- wyjaśnia pojęcie apostołstwo i podaje przykłady apostołstwa świeckich
- uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych
- podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych

- na podstawie postaci świętych i działalności Kościoła podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości

8. Bóg działa w swoim ludzie – rok liturgiczny

- charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina
- ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz z życiem chrześcijanina
- zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi
- wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie, miesiące i święta maryjne, także Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan
- omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych
- uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, Narodzenia Pańskiego, Zesłania Ducha Świętego oraz okresów Adwentu i Wielkiego Postu; charakteryzuje istotę kultu Maryi oraz świętych
- wyjaśnia, na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka
- omawia znaczenie przykazań kościelnych
- przedstawia możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty diecezjalnej i parafialnej
- omawia praktyki ascetyczne w Kościele
- uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina
- wymienia największe Kościoły chrześcijańskie
- wyjaśnia pojęcie ekumenizm (w kontekście rozumienia katolickiego wyznania wiary)
- przedstawia na przykładach rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła

Modlitwy, które uczeń powinien znać na poszczególnym etapie edukacyjnym:

Klasa VII:

- Znak Krzyża
- Ojcze nasz
- Pozdrowienie anielskie
- Aniele Boże
- Akt żalu
- Akt nadziei
- 5 warunków dobrej spowiedzi
- 7 grzechów głównych
- 7 sakramentów
- Chwała Ojcu
- Akt wiary
- Akt miłości
- Wieczny odpoczynek
- Przykazanie miłości
- 10 Przykazań Bożych
- Przykazania Kościelne
- Formuła spowiedzi I i II

- Pod Twoją obronę
- Główne prawdy wiary
- Skład apostołski
- Uczynki miłosierdzia względem ciała i duszy
- Tajemnice różańca świętego
- Stacje drogi krzyżowej
- Koronka do Bożego miłosierdzia
- Ducha Świętego
- Owoce Ducha Świętego

W KLASACH VIII

1. Po co żyjemy – powołanie do miłości

- wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu
- interpretuje przykazanie miłości Boga i bliźniego w świetle Ewangelii
- wyjaśnia, czym jest miłość
- wymienia sposoby przeżywania miłości
- omawia różne formy powołania w świetle życia Ewangelią (małżeństwo, kapłaństwo, życie konsekrowane)
- przedstawia drogę świętości św. Teresy od Dzieciątka Jezus
- wskazuje na sposoby odkrywania powołania w świetle Bożego wezwania
- charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka
- przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej
- wyjaśnia, czym jest „grzech społeczny”
- wyjaśnia i podaje przykłady, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym i społecznym
- wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie, szkole, parafii, grupie rówieśniczej i na portalach społecznościowych
- wyjaśnia, na czym polega miłość do Ojczyzny
- uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych
- podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych

2. Sens życia – perspektywa eschatologiczna

- omawia prawdę o zmartwychwstaniu umarłych
- wymienia i krótko omawia ostateczne rzeczy człowieka: śmierć, niebo, piekło, czyściec, sąd szczegółowy, Sąd Ostateczny
- wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka i sens wiary w czyściec
- wyjaśnia nauczanie Kościoła o odpustach
- przedstawia prawdę o dobroci stworzonego świata
- wskazuje na przyczyny zła
- przedstawia skutki zła (grzechu)
- opisuje sposoby działalności złego ducha
- wykazuje związek między wiarą w czyściec i miłosierdziem Bożym
- omawia biblijne obrazy końca świata oraz Sądu Ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary
- charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa

- argumentuje sprzeczność przepowiedni i pozabiblijnych zapowiedzi końca świata z wiarą chrześcijańską
- wyjaśnia pojęcie apokalipsa
- przedstawia ogólnie przesłanie Apokalipsy św. Jana

3. Modlitwa chrześcijanina wyrazem miłości

- na podstawie tekstów biblijnych Starego i Nowego Testamentu wskazuje osoby żyjące modlitwą oraz formy modlitwy
- omawia modlitwę arcykapłańską Jezusa
- podaje przykłady modlitwy ludzi znanych z historii i współczesnych
- przedstawia rodzaje i formy modlitwy, a także postawy modlitewne
- formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne i własnymi słowami
- charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem (dar i odpowiedź)
- omawia rolę świeckich w liturgii
- wyjaśnia znaczenie udziału w liturgii dla życia chrześcijanina
- wymienia najważniejsze trudności w modlitwie
- przedstawia sposoby przewycięzania trudności w modlitwie
- przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła i podaje przykłady twórców religijnych oraz ich dzieł
- wyjaśnia przesłanie wyływające z wezwań Modlitwy Pańskiej
- omawia Modlitwę Pańską jako program życia chrześcijańskiego

4. Świątynia Ducha Świętego – bierzmowanie

- wyjaśnia, czym jest sakrament bierzmowania
- opisuje i wyjaśnia szczegółowo obrzędy bierzmowania
- przedstawia istotę, skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania
- omawia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina
- wymienia dary Ducha Świętego i podaje ich przykłady
- omawia owoce działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina i podaje przykłady
- wyjaśnia, czym są charyzmaty Ducha Świętego w Kościele
- podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie (chorych, samotnych, niepełnosprawnych, biednych, uzależnionych, bezradnych, wykluczonych społecznie)
- podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo (także współczesnych)
- omawia właściwe motywy przyjęcia sakramentu bierzmowania jako dopełnienia chrztu
- uzasadnia konieczność dalszej formacji chrześcijańskiej

5. Sakramenty na drodze Ośmiu błogosławieństw

- przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w Kazaniu na górze
- omawia związek Dekalogu i Kazania na górze
- uzasadnia zło aborcji, eutanazji, zapłodnienia *in vitro* oraz kary śmierci
- przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci (np. duchowa adopcja dziecka poczętego)
- wyjaśnia, na czym polegają naturalne metody regulacji poczęć
- uzasadnia zło antykoncepcji
- ocenia osiągnięcia biotechnologii w perspektywie nauki Kościoła
- przedstawia stanowisko Kościoła katolickiego na temat homoseksualizmu
- przedstawia nauczanie Kościoła na temat kary śmierci
- wymienia Osiem błogosławieństw

- uzasadnia wartość Ośmiu błogosławieństw w życiu osobistym i społecznym chrześcijanina
- uzasadnia znaczenie Ośmiu błogosławieństw w drodze do zbawienia
- omawia znaczenie i skutki chrztu świętego – w świetle Ośmiu błogosławieństw
- przedstawia istotę, skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania oraz jego znaczenie dla życia chrześcijanina – w świetle Ośmiu błogosławieństw
- omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina – w świetle Ośmiu błogosławieństw
- omawia rolę Eucharystii w życiu moralnym chrześcijanina – w świetle Ośmiu błogosławieństw
- omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (przykład Agaty Mróz lub inny) oraz przedstawia znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia – w świetle Ośmiu błogosławieństw
- przedstawia sakrament małżeństwa jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby – w świetle Ośmiu błogosławieństw
- przedstawia sakrament święceń jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby – w świetle Ośmiu błogosławieństw
- uzasadnia koncepcję szczęścia zawartą w Ośmiu błogosławieństwach

6. Bóg nieustannie posyła

- przedstawia biblijne przykłady osób powoływanych przez Boga oraz ich zadania
- opisuje możliwości i podaje przykłady apostołstwa w Kościele, rodzinie, szkole, różnych środowiskach rówieśniczych i na portalach społecznościowych
- uzasadnia wartość angażowania się w wolontariat
- podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie (chorych, samotnych, niepełnosprawnych, biednych, uzależnionych, bezradnych, wykluczonych społecznie)
- podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostołstwo (także współczesnych)
- wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła
- w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego misyjną działalność
- podaje przykłady współczesnych męczenników na misjach: bł. o. Zbigniew Strzałkowski, bł. o. Michał Tomaszek, Helena Kmieć
- omawia przykłady działalności misyjnej, zaangażowanie osób duchownych i świeckich

7. Świadkowie Ewangelii w naszej historii

- na podstawie poznawanych dziejów Kościoła wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka oraz uzasadnia, że historia Kościoła jest świadectwem prowadzenia ludzi do zbawienia
- opowiada o roli Kościoła w czasach totalitaryzmów: hitlerowskiego i bolszewickiego
- wskazuje na najważniejsze fakty z życia św. Maksymiliana Marii Kolbego oraz innego wybranego świętego z czasów II wojny światowej
- ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości chrześcijańskiej Polski: Cud nad Wisłą, akty oddania Polski Maryi i Jej Sercu w roku 1946 oraz 1966 i ich owoce
- wskazuje na najważniejsze fakty z życia świętych papieży XX w.
- wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków w XX i na początku XXI w.
- wykazuje aktualność myśli wybranych postaci świętych, opowiada o ich życiu i roli założonych przez nich wspólnot

- opierając się na omawianych postaciach świętych i działalności Kościoła, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości

8. Umocnieni Duchem Miłości – rok liturgiczny

- ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina
- opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego
- charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina
- wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie, miesiące i święta maryjne oraz Wszystkich Świętych i wspomnienie św. Jana Pawła II
- omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych
- uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, Narodzenia Pańskiego, Zesłania Ducha Świętego oraz okresów Adwentu i Wielkiego Postu; charakteryzuje istotę kultu Maryi
- uzasadnia związek modlitwy różańcowej z życiem chrześcijanina
- omawia praktyki ascetyczne w Kościele
- zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi

Modlitwy, które uczeń powinien znać na poszczególnym etapie edukacyjnym:

Klasa VIII:

- Znak Krzyża
- Ojcze nasz
- Pozdrowienie anielskie
- Aniele Boże
- Akt żalu
- Akt nadziei
- 5 warunków dobrej spowiedzi
- 7 grzechów głównych
- 7 sakramentów
- Chwała Ojcu
- Akt wiary
- Akt miłości
- Wieczny odpoczynek
- Przykazanie miłości
- 10 Przykazań Bożych
- Przykazania Kościelne
- Formuła spowiedzi I i II
- Pod Twoją obronę
- Główne prawdy wiary
- Skład apostołski
- Uczynki miłosierdzia względem ciała i duszy
- Tajemnice różańca świętego
- Stacje drogi krzyżowej

- Koronka do Bożego miłosierdzia
- Ducha Świętego
- Owoce Ducha Świętego

III. ZASADY OCENIANIA

1. Na przedmiocie religia ocenia się wiadomości i umiejętności uczniów ze wszystkich obszarów zgodne z wymaganiami zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego i programie nauczania realizowanym w klasie.

2. Uczeń otrzymuje oceny cyfrowe z religii

1. oceny bieżące
2. klasyfikacyjne:
 - a) śródroczną
 - b) roczną

IV. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Stopień celujący (6)

Uczeń w pełni opanował wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania danej klasy (średnia ważona 5,51 – 6));

- pracował systematycznie oraz z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- wykazywał się inwencją twórczą; - biegle posługiwał się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy;
- wykazywał się indywidualną pracą wykraczającą poza realizowany program;
- reprezentował klasę, szkołę w konkursach przedmiotowych.

Stopień bardzo dobry (5)

Uczeń w wysokim stopniu opanował wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania danej klasy (średnia ważona 4,71 – 5,50)

- pracował systematycznie z zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- wykazał się wiedzą i umiejętnościami na poziomie ponadpodstawowym, o znacznym stopniu trudności;
- wszystkie zadania wykonywał w terminie.

Stopień dobry (4)

Uczeń pracował systematycznie na każdej lekcji i w domu; opanował umiejętności umiarkowanie trudne, ale i niezbędne w dalszej nauce (średnia ważona 3,71 – 4,70)

- pracował systematycznie na każdej lekcji i w domu;
- opanował umiejętności umiarkowanie trudne, ale i niezbędne w dalszej nauce;

- poprawnie stosował wiadomości, wykonywał nietypowe zadania teoretyczne i praktyczne;
- wykonywał zadania w terminie określonym przez nauczyciela a także uzupełniał ewentualne braki.

Stopień dostateczny (3)

Uczeń pracował w miarę systematycznie; opanował podstawowe wiadomości, niezbędne w dalszej nauce (średnia ważona 2,71 – 3,70)

- pracował w miarę systematycznie i doskonalił w sobie tę cechę; opanował wiadomości i umiejętności z religii na poziomie podstawowym;
- umie zastosować zdobyte wiadomości w sytuacjach typowych.

Stopień dopuszczający (2)

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszej nauki (średnia ważona 1,71- 2,70)

- wykazał się znajomością treści całkowicie niezbędnych w dalszym zdobywaniu wiedzy z religii
- wykonywał samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zadania typowe, wyćwiczone na lekcji, o niewielkim stopniu trudności.

Stopień niedostateczny (1)

Uczeń nie opanował podstawowych treści i umiejętności, nie poprawiał sprawdzianów, nie uzupełniał braków (średnia ważona 0 – 1,70)

- nie opanował wiadomości i umiejętności elementarnych, a stwierdzone braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z religii;
- nie umie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela.

V. NARZĘDZIA POMIARU (CZĘSTOTLIWOŚĆ I FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ)

1. Nauczyciel ustala częstotliwość i sposób sprawdzania określonych wiadomości i umiejętności, uwzględniając specyfikę danego przedmiotu i poziom uczniów klasy.
2. Nauczyciel systematycznie sprawdza wiadomości i umiejętności ucznia, stosując różnorodne formy.

2.1)Formy pisemne:

- sprawdziany
- kartkówki
- zadania domowe

2.2)Formy ustne:

- odpowiedzi ustne obejmujące bieżący materiał
- aktywność ucznia na lekcji
- inne ustne wypowiedzi

2.3)Praca w grupie.

2.4) Uczeń może uzyskać oceny dodatkowe za prace projektowe, udział w konkursach i inne wynikające ze specyfiki przedmiotu religia

VI. UZASADNIANIE OCEN

1. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.

2. Uzasadnienie zawiera:

1. wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia,
2. wskazanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, aby uzupełnić braki wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
3. wskazanie uczniowi sposobu, w jaki powinien pracować dalej aby uzupełnić braki.

VII. ZASADY UDOSTĘPNIANIA PRAC KLASOWYCH

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców

2. Prace pisemne są oddawane uczniowi po sprawdzeniu, ocenieniu i zapoznaniu ucznia z oceną.